

בולעטין # 27 - כסלו תשכ"ה לפ"ק

וועד העולמי למען הצלת ישראל מעצת מרגלים, ולתקן חטא המרגלים ארגון מוקדש לעקור את עצת המרגלים המדברים לשון הרע על ארצינו הקדושה, (שעל ידיהם נחרב ב' מקדשות וגלינו מארצינו, ובא עלינו כל הצרות רח"ל), ולעורר על קדושת ומצות ישוב ארץ ישראל כמבואר במדרש תלפיות (ענף ארץ ישראל), יחד הקדוש ברוך הוא את ארץ ישראל כמו בעל המיחד קרקע לאשתו למזונותיה, והשכינה אין שורה בחוץ לארץ. ובספר חרדים (דף נ"ז), מצות עשה מן התורה לדור בארץ ישראל, שנאמר וירשתה וישבת בה, וכאמרם ז"ל שמצוה זו שקולה כנגד כל מצות שבתורה, ויתקיים בנו הפסוק דברים (יב, ה') "כִּי אִם אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר ה' אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל שְׂבִטֵיכֶם לְשׂוֹם אֶת שְׁמוֹ שֶׁם לְשִׁכְנוֹ תִדְרְשׁוּ וּבֵאתָ שָׁמָּה", ונזכה לביאת המשיח בב"א שנת "אל המקום אשר" לפ"ק.

יצא על ידי וועד העולמי למען הצלת ישראל

מעצת מרגלים, ולתקן חטא המרגלים

כמו שכתוב רש"י במדבר (פרק יג פסוק טז) ויקרא משה להושע וגו' - התפלל עליו - יה יושיעך מעצת מרגלים.

באר שבע, ארץ ישראל

רבינו בחיי על שמות פרק לד פסוק ז

(ז) פוקד עון אבות על בנים ועל בני בנים על שלישים ועל רבעים - הכתוב הזה מצאנוהו בתורה בארבעה מקומות שתיים בעשרת הדברות ראשונות ואחרונות, ושתיים במדותיו של הקדוש ברוך הוא האחד בכי תשא, והשני בסדר שלח לך בענין מרגלים, אותם שבעשרת הדברות הם פקודת נקמה להכריתם ולמחות שמם מן העולם שכן כתוב בו לשונאי, אבל השתיים שבמדותיו של הקדוש ברוך הוא הם פקודת עונש להוסיף ולהרבות להם יסורים שיהיו כפרת עונותם וכדי להיטיבם באחריתם:

ואמנם מה שהקדוש ברוך הוא פוקד עון האב על הבנים יש לתמוה כי נראה כי אין זה משפט צדק והלא הקדוש ברוך הוא צוה בתורה (דברים כד) לא יומתו אבות על בנים ובנים לא יומתו על אבות איש בחטאו יומתו:

אבל הענין הזה כבר בארוהו לנו רז"ל שהכתוב הזה של פוקד עון אבות מדבר כשאוחזין מעשה אבותיהם בידיהם ויזכיר הכתוב שהפקידה

הזאת נמשך ארבעה דורות, והטעם לפי שאפשר שיאריכו ימיו של אדם ויראה ארבעה דורות כענין שכתוב באיוב (איוב מב) ויראה את בניו ואת בני בניו ארבעה דורות, וכן כתוב ביוסף (בראשית נ) וירא יוסף לאפרים בני שלשים מלת בני סמוכה והם רבעים והודיענו הכתוב עד היכן גבול הקורבה כי חמלת האבות עד פה תבא ולא תוסיף, ועל כן הרשע אשר ראה אביו ואבי אביו וזקנו שהיו עושי רשעה והנה גם הוא אחריהם אוחז הדרך ההוא ומתחזק ברשע כמותם ראוי להביא עליו יסורין ולפקוד עליו עון כלם. וכאן הבן שואל כיון שהמדה כך היא שהפקידה הזאת עד ארבעה דורות ולא יותר אם כן מדוע אמר הכתוב (שמות לב) וביום פקדי ופקדתי עליהם, ודרשו רז"ל אין לך דור ודור שלא יהא בו אונקיא מעון העגל, ובלשון אחר הזכירו במקום אחר אין לך פורענות שבאה על ישראל שאין בה קצת מפורענות של עגל וא"כ איך יפקוד הקדוש ברוך הוא בכל דור ודור קצת מאותו עון ומדת הפקידה ואף כשאוחזין מעשה אבותיהם בידיהם אינה מתפשט אלא עד ד' דורות, והתשובה בזה כי מה שאמור פקדי ופקדתי אין זה לשון פקידה בכאן אלא לשון זכירה שהקדוש ברוך הוא זוכר עון העגל כשהדור חוטא, אבל אינו פוקדו כי בחרבן בית המקדש נפקד הכל ונמחה העון לגמרי כי בודאי היה החרבן ההוא והאבדה ההיא העצומה שאבדו ישראל שיתמרקו בה עונותיהם ולא ישאר להם מעון העגל כלום. והנה מצינו בחרבן בהמ"ק שכתוב (יחזקאל ט) קרבו פקודות העיר ואיש כלי משחתו בידו, ובמלת פקודות רמז מקרא זה וביום פקדי ופקדתי:

וכן מצאתי במדרש איכה עד היכן חטאו של עגל קיים ר' ברכיה אומר עד עגלי ירבעם שנאמר (הושע ז) כרפאי לישראל ונגלה וגו', ר' שמואל בר נחמני אמר עד חרבן בהמ"ק שנאמר קרבו פקודות העיר הזאת. הא למדת שאין עון העגל נפקד כלל מחרבן הבית ואילך ואף על פי שאינו נפקד נזכר הוא שהקדוש ברוך הוא זוכרו, וזהו שדרשו רז"ל בפ' אין דורשין כשחרב בהמ"ק נתמעטו כנפי החיות אותן שמכסות בהן רגליהם שנאמר (יחזקאל א) וכף רגליהם ככף רגל עגל אי לא אתמעט מנא ידע ליה דילמא דגלאי ואחוי ליה דאי לא תימא הכי ודמות פניהם פני אדם הכי נמי דאימעוט אלא דגלאי וכו', הכי השתא בשלמא אפי אורח

ארעא לגלויי קמי רביה אלא כרעי לאו אורח ארעא לגלויי קמי רביה. ולכך נתמעטו כנפי הרגלים והטעם כדי להזכיר עון העגל, ועוד אזכיר במצות ציצית מספר הכנפים שנתמעטו, וא"כ הרי העון נזכר שאם לא היה זוכר היה מתנהג עמהם במדת רחמים והזכירה ההיא מונעת הרחמים, אבל לעתיד לבא ישכחנו לגמרי שכן הבטיחנו ע"י נביאו (ישעיה מט) גם אלה תשכחנה ואנכי לא אשכחך:

ועל דרך הקבלה פוקד עון אבות על בנים זהו סוד העבור כי יפקוד על הרשע פעמים שלש עם גבר ועמו הן רבעים, והדין הזה הוא ענין המחשבות שאמרה התקועית לדוד שהקדוש ברוך הוא מחשב (שמואל ב יד) לבלתי ידח ממנו נדח:

ויש לך לקנות לב ולהבין המאמר הנמרץ שבספר הבהיר, א"ר רחומאי האור קודם לבריאת העולם שנאמר (בראשית א) יהי אור ויהי אור אמרו לו קודם יצירת בןך תעשה לו עטרה, אמר להם משל למה הדבר דומה למלך שהתאוה לבן ומצא עטרה נאה ומקלסה אמר זה לבני לראשו אמרו לו ויודע הוא שבנו ראוי, אמר להם שתקו, כך עלה במחשבה עלה ונודע שנאמר וחשב מחשבות לבלתי ידח ממנו נדח ע"כ, והוא חסד הש"י לישראל שלא יהיו אובדין מן העולם הבא אלא שיזכו הכל לפניו, ומפורש אמרו כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא שנאמר (ישעיה ס) ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ. ואל הסוד הזה רמז שלמה המלך ע"ה באמרו (קהלת א) מה שהיה הוא שיהיה וגו' ואמר (שם) דור הולך ודור בא וגו', כי על דרך הפשט היה ראוי שיאמר דור בא ודור הולך לפי שהנולדים הם באים והמתים הם הולכים, אבל אמר דור הולך ודור בא כי ההולך הוא בא, וזהו לשון דור שהוא מלשון (ישעיה כב) כדור אל ארץ רחבת ידים וזה מבואר:

(המשך בבולעטין הבא אי"ה)